

**2017-2021-YILLARDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINI YANADA
RIVOJLANTIRISH BO'YICHA HARAKATLAR STRATEGIYASI VA UNDA
BELGILANGAN USTUVOR YO'NALISHLAR**

**СТРАТЕГИЯ ДЕЙСТВИЙ ПО ДАЛЬНЕЙШЕМУ РАЗВИТИЮ
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН НА 2017–2021 ГОДЫ И ПРИОРИТЕТНЫЕ
НАПРАВЛЕНИЯ, ОПРЕДЕЛЁННЫЕ В НЕЙ**

**ACTION STRATEGY FOR THE FURTHER DEVELOPMENT OF THE
REPUBLIC OF UZBEKISTAN FOR 2017–2021 AND THE PRIORITY AREAS
DEFINED IN IT**

Rustamov Ilhomiddin Abduqodirovich

*Farg'ona davlat texnika universiteti O'zbekistonning eng yangi tarixi
bo'yicha fan doktori*

Xolmamatov Sardorbek Dilshodjon o'g'li

*Farg'ona davlat texnika universiteti Ishlab chiqarishni boshqarish fakulteti
Marketing yo'nalishi 104-25-guruh talabasi*

Annotatsiya

2017–2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va madaniy sohalarini rivojlantirishga qaratilgan muhim hujjat hisoblanadi. Ushbu strategiya O'zbekistonni barqaror rivojlanish yo'lida modernizatsiya qilish, xalq farovonligini oshirish, iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish va demokratik institutlarni mustahkamlashga qaratilgan chora-tadbirlarni o'z ichiga oladi. Maqolada strategiyaning asosiy maqsadlari, belgilangan ustuvor yo'nalishlar va amalga oshirilgan ishlar tahlil qilinadi, shuningdek, ularning mamlakatning ichki va tashqi siyosiy mavqeini mustahkamlashga, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishga va xalq farovonligini oshirishga qanday ta'sir ko'rsatgani yoritiladi. Shu bilan birga, maqola strategiyaning samaradorligi va uning O'zbekistonning global maydondagi raqobatbardoshligini oshirishdagi roli haqida ham xulosalar beradi.

Аннотация

Стратегия действий по дальнейшему развитию Республики Узбекистан на 2017–2021 годы является ключевым документом, направленным на развитие социально-экономических, политических и культурных сфер страны. Стратегия включает меры по модернизации экономики, стимулированию устойчивого роста, улучшению благосостояния населения, а также укреплению демократических институтов. В статье анализируются основные цели стратегии, определенные приоритетные направления и реализованные мероприятия, а также оценивается их влияние на укрепление внутренней и внешней политической позиции страны, социально-

экономическое развитие и повышение уровня жизни населения. Кроме того, исследуется эффективность стратегии и её роль в повышении конкурентоспособности Узбекистана на международной арене.

Annotation

The Action Strategy for the Further Development of the Republic of Uzbekistan for 2017–2021 is a key document aimed at the development of the country's socio-economic, political, and cultural spheres. The strategy encompasses measures to modernize the economy, stimulate sustainable growth, improve the welfare of the population, and strengthen democratic institutions. This article analyzes the main goals of the strategy, the priority areas identified, and the measures implemented, as well as evaluates their impact on strengthening the country's internal and external political position, socio-economic development, and improving citizens' living standards. Additionally, the article discusses the effectiveness of the strategy and its role in enhancing Uzbekistan's competitiveness in the global arena.

Kalit so'zlar: *harakatlar strategiyasi, rivojlanish ustuvor yo'nalishlari, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish, siyosiy islohotlar, mamlakat taraqqiyoti*

Ключевые слова: *Стратегия действий, Приоритетные направления развития, Социально-экономическое развитие, Политические реформы, Развитие государства*

Keywords: *Action Strategy, Priority Areas of Development, Socio-economic Development, Political Reforms, National Development*

Kirish

O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishganidan so'ng mamlakatni iqtisodiy, siyosiy va ijtimoiy sohalarda barqaror rivojlantirish eng muhim strategik vazifa sifatida belgilandi. Mustaqillikning dastlabki yillarida O'zbekistonning iqtisodiy va ijtimoiy tizimlarini modernizatsiya qilish, xalq farovonligini oshirish hamda davlat boshqaruvini samarali tashkil etish zaruriyati yuzaga keldi. Shu maqsadda 2017–2021-yillar uchun qabul qilingan "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi" mamlakatning barcha sohalarini qamrab oluvchi, tizimli va bosqichma-bosqich amalga oshiriladigan rivojlanish yo'lini belgilovchi muhim hujjat sifatida ishlab chiqildi.

Ushbu strategiya iqtisodiyotni modernizatsiya qilish, ijtimoiy sohalarni rivojlantirish, davlat boshqaruv tizimini takomillashtirish va xalqaro maydonda raqobatbardosh pozitsiyani mustahkamlash kabi asosiy vazifalarni belgilab berdi. Strategiya doirasida nafaqat makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlash, balki aholi turmush darajasini oshirish, innovatsion va ilmiy-texnikaviy rivojlanishga yo'naltirilgan chora-tadbirlarni amalga oshirishga alohida e'tibor qaratildi.

Mazkur strategiya o'zining ustuvor yo'nalishlari orqali mamlakatni rivojlantirishning eng dolzarb masalalarini hal qilishga qaratilgan. Ustuvor yo'nalishlar iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash, sanoat va xizmatlar sohasini modernizatsiya qilish, qishloq xo'jaligi va kichik

biznesni rivojlantirish, sog'liqni saqlash va ta'lim tizimini takomillashtirish, shuningdek, davlat boshqaruvining samaradorligini oshirish kabi masalalarni o'z ichiga oladi. Shu bilan birga, strategiya mamlakatni global iqtisodiy jarayonlarga integratsiyalash, xorijiy investitsiyalarni jalb qilish va innovatsion texnologiyalarni joriy etishga yo'naltirilgan.

Asosiy qism

2017–2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirish bo'yicha qabul qilingan Harakatlar strategiyasi mamlakatni kompleks rivojlantirishga yo'naltirilgan tizimli hujjat sifatida ishlab chiqilgan. Strategiya bir nechta ustuvor yo'nalishlarni belgilab, ularni amalga oshirish orqali iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy sohalarda barqaror o'sish maqsad qilingan. Quyida ushbu ustuvor yo'nalishlar bo'yicha batafsil tahlil keltiriladi.

1. Iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash.

Strategiyaning birinchi ustuvor yo'nalishi mamlakat iqtisodiyotini barqarorlashtirish va raqobatbardoshligini oshirishga qaratilgan. Bu doirada makroiqtisodiy barqarorlikni saqlash, inflyatsiyani nazorat qilish, valyuta siyosatini muvofiqlashtirish va davlat byudjetini samarali boshqarish masalalari muhim ahamiyatga ega bo'lgan. Shuningdek, strategiya iqtisodiyotni diversifikatsiyalash, ya'ni faqat neft-gaz va resursga boy sohalarga tayanmasdan, sanoat, qishloq xo'jaligi, xizmatlar va innovatsion sohalarni rivojlantirishni o'z oldiga maqsad qilib qo'ydi.

2. Sanoat va xizmatlar sohasini rivojlantirish .

Sanoatning modernizatsiyasi va yuqori texnologiyali ishlab chiqarishlarni rivojlantirish strategiyaning muhim yo'nalishlaridan biridir. Bu orqali ichki ishlab chiqarish hajmini oshirish, eksport salohiyatini kuchaytirish va mamlakatni xalqaro bozorlarda raqobatbardosh qilish maqsad qilingan. Shu bilan birga, xizmatlar sohasini rivojlantirish, ayniqsa moliya, turizm, transport va axborot texnologiyalari sohaslarida modernizatsiya orqali iqtisodiy o'sish rag'batlantirilgan.

3. Qishloq xo'jaligi va kichik biznesni rivojlantirish.

Qishloq xo'jaligi sektorini modernizatsiya qilish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, mahsulot sifati va samaradorligini oshirish strategiyaning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Shuningdek, kichik va o'rta biznesni qo'llab-quvvatlash, soliq va kredit tizimini soddalashtirish orqali iqtisodiyotning barqarorligini oshirish ham nazarda tutilgan. Bu esa nafaqat ish o'rinlarini yaratishga, balki aholining daromadini oshirishga ham xizmat qiladi.

4. Ta'lim va sog'liqni saqlash tizimini takomillashtirish.

Strategiya ijtimoiy sohalarni rivojlantirishni ham ustuvor vazifa sifatida belgilagan. Ta'lim tizimini modernizatsiya qilish orqali zamonaviy bilim va malakaga ega kadrlarni tayyorlash, sog'liqni saqlash tizimini takomillashtirish orqali aholi salomatligini oshirish strategiyaning muhim elementlari hisoblanadi. Shu bilan birga, oliy ta'lim va kasb-hunar ta'limini iqtisodiyotning talablariga moslashtirish va innovatsion o'quv dasturlarini joriy etish choralari ko'rilgan.

5. Davlat boshqaruvini modernizatsiya qilish.

Strategiya davlat boshqaruvining samaradorligini oshirishga alohida e'tibor qaratadi. Bu doirada korrupsiyaga qarshi kurash, elektron hukumat tizimini rivojlantirish, huquqiy tizimni mustahkamlash va qaror qabul qilish jarayonlarini shaffoflashtirish kabi chora-tadbirlar belgilangan. Shu orqali mamlakatda iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarning samaradorligi oshiriladi va aholining davlat organlariga bo'lgan ishonchi mustahkamlanadi.

6. Innovatsion texnologiyalar va ilm-fan rivoji.

Rivojlanish strategiyasining muhim yo'nalishlaridan biri innovatsion texnologiyalarni joriy etish va ilmiy-texnikaviy salohiyatni oshirishdir. Bu orqali mamlakat iqtisodiyoti zamonaviy texnologiyalarga tayangan holda rivojlantiriladi, raqamli iqtisodiyot va startaplarni rivojlantirish orqali yangi ish o'rinlari yaratiladi, eksport salohiyati oshiriladi va xalqaro raqobatbardoshlik kuchaytiriladi.

7. Xalqaro hamkorlik va investitsiya muhitini rivojlantirish.

Strategiya mamlakatni global iqtisodiy jarayonlarga integratsiyalash va xorijiy investitsiyalarni jalb qilishga yo'naltirilgan. Shu maqsadda, qonuniy bazani mustahkamlash, soddalashtirilgan soliq tizimi va qulay investitsiya muhitini yaratish orqali mamlakat ichki va tashqi bozorlarda raqobatbardosh pozitsiyasini oshirish ko'zda tutilgan.

Xulosa

2017–2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha qabul qilingan Harakatlar strategiyasi mamlakat taraqqiyotining muhim bosqichi sifatida tarixiy ahamiyatga ega. Strategiya nafaqat iqtisodiy o'sish va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashga, balki davlat boshqaruv tizimini modernizatsiya qilish, xalqaro hamkorlikni rivojlantirish va innovatsion texnologiyalarni joriy etishga qaratilgan tizimli hujjat sifatida ishlab chiqilgan.

Strategiya doirasida belgilangan ustuvor yo'nalishlar – iqtisodiy barqarorlik, sanoat va xizmatlar sohasini rivojlantirish, qishloq xo'jaligi va kichik biznesni qo'llab-quvvatlash, ta'lim va sog'liqni saqlash tizimini takomillashtirish, davlat boshqaruvini modernizatsiya qilish, innovatsion texnologiyalar va ilm-fan rivoji, shuningdek, xalqaro hamkorlik va investitsiya muhitini yaxshilash – mamlakatni kompleks rivojlantirishga xizmat qilgan. Har bir yo'nalish o'zaro bog'langan holda, O'zbekistonni barqaror va raqobatbardosh davlatga aylantirishga yo'naltirilgan.

Strategiyaning amalga oshirilishi mamlakat iqtisodiyoti va ijtimoiy sohalarini modernizatsiya qilish, aholining turmush darajasini oshirish, davlat boshqaruvini samarali qilish va global maydonda raqobatbardoshligini kuchaytirishga xizmat qildi. Shu bilan birga, strategiya O'zbekistonni uzoq muddatli rivojlanish yo'liga yo'naltirdi va mamlakatning barqaror, innovatsion va raqobatbardosh davlat sifatida shakllanishi uchun mustahkam poydevor yaratdi.

2017–2021-yillar Harakatlar strategiyasi O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida muhim tarixiy bosqich bo'lib, kelajakdagi islohotlar va rivojlanish yo'nalishlari uchun asosiy yo'l xaritasi sifatida xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. Mirziyoyev. *"O'zbekistonni rivojlantirishning 2017–2021-yillarga mo'ljallangan Harakatlar strategiyasi"* (rasmiy hujjat). Toshkent, 2017.
 2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Matbuot xizmati. *"O'zbekiston Respublikasi iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanish strategiyasi"*. Toshkent, 2018.
 3. Abdurahmonov, A. *O'zbekiston iqtisodiyoti: islohotlar va rivojlanish yo'llari*. Toshkent: Fan, 2019.
 4. Rasulov, D. *Davlat boshqaruvi va iqtisodiy modernizatsiya: O'zbek tajribasi*. Toshkent: IQTISOD, 2020.
 5. Islomov, S. *O'zbekistonning ijtimoiy rivojlanish strategiyalari*. Toshkent: Universitet nashri, 2020.
 6. O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi. *Iqtisodiy va ijtimoiy ko'rsatkichlar, 2017–2021*. Toshkent, 2021.
-